

Tuulivoimalaki – Kukaan ei halua ottaa vastuuta!

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta sekä laiksi rakentamislain muuttamisesta on ollut lausuntokierroksella. Pikainen lausuntojen läpikäynti antaa mielenkiintoisen tuloksen: kukaan ei halua ottaa täyttä vastuuta ympäristön palauttamisesta tai täysimääräisistä vakuuksista.

Lausunnoissa on tunnistettavissa klassinen "ei minulle" -dynamiikka. Tässä yhteenveto eri osapuolten kannoista.

Osapuoli	Miksi vastuu ei kuulu heille	Kenelle vastuu heidän mielestään kuuluu
Tuulivoimayritykset (Suomen uusiutuvat, Voimaa Tuulesta, Energiateollisuus)	Nykyiset maanvuokrasopimukset hoitavat asian jo; erillislaki luo kohtuuttoman lisätaakan markkinaehtoiselle toimialalle; takautuva soveltaminen on kohtuutonta koska kustannuksiin ei ole voitu varautua	Vastuu on omistajalla, mutta velvoitteiden laajuus (erityisesti perustukset) ei kuulu omistajalle vaan asia ratkeaa maisemoinnilla
Kunnat / Kuntaliitto	Rakennusvalvonnalla ei ole osaamista eikä resursseja vakuuksien hallintaan tai purkutöiden toteuttamiseen; kustannusriski on kohtuuton; toissijainen vastuu siirtää veronmaksajille sen, mikä kuuluu toiminnanharjoittajalle; valtio ei kompensoi uusia velvoitteita	Ensisijainen vastuu omistajalle; vakuuksien hallinta jollekin valtion viranomaiselle tai erilliselle rahastolle; viimesijainen vastuu valtiolle, ei kunnalle
Finanssiala ry	Leasingrahoittaja on vain rahoittaja, ei toiminnanharjoittaja; rahoitusleasingin kohdistaminen purkuvastuuseen asettaa rahoitusmuodot epätasa-arvoiseen asemaan; luottolaitokset eivät anna vakuuksia omista rahoitusjärjestelyistään	Vastuu kuuluu todelliselle toiminnanharjoittajalle eli leasingvuokralaiselle, ei omistajana olevalle leasingyhtiölle
Maanomistajat / MTK	Maanomistaja on vuokrannut maansa hyvässä uskossa; sopimuskäytännöt ovat olleet epätasapuoliset (tuulivoimayhtiöt ajaneet omaa etuaan); maanomistaja ei ole rakentanut eikä operoitu voimalaa	Vastuu kuuluu yksiselitteisesti voimalan omistajalle/rakentajalle; kunta tai valtio viimesijaiseksi takaajaksi (ei maanomistaja)

Metsähallitus	Maanomistajalla ei ole keinoja pakottaa purkamista vuokrasopimuksen päätyttyä nykyisellä ehdotuksella; laki mahdollistaisi luvattoman operoinnin vuokrasuhteen päätyttyä	Vastuu on omistajalla; kunnalla pitää olla velvollisuus toimia maanomistajan aloitteesta myös ennen virallista "käytöstä poistettu" -toteamusta
TEM	Laajat purkuvelvoitteet voivat tehdä investoinneista kannattamattomia; valtio on edistänyt tuulivoimarakentamista – liian tiukka purkulaki voi vaarantaa koko vihreän siirtymän tavoitteet	Vastuu omistajalla, mutta velvoitteiden laajuus tulee mitoittaa niin ettei se estä investointeja
Oikeusministeriö	Rangaistusuhan ulottaminen takautuvasti ennen lain voimaantuloa rakennettuihin voimaloihin on oikeudellisesti ongelmallista	Vastuu omistajalla uusien voimaloiden osalta; vanhojen voimaloiden osalta rikosoikeudellinen vastuu ei saa olla takautuva
Kansalaisjärjestöt (Tuulivoima-kansalaisyhdistys ym.)	Asukkaat ja kuntalaiset ovat jo kärsineet tuulivoimarakentamisesta; heillä ei ole ollut vaikutusmahdollisuuksia sopimukseen	Täysi vastuu voimalan omistajalle kaikista kustannuksista; vakuuden pitää kattaa todelliset kustannukset niin ettei mitään jää veronmaksajille

Taulukon perusteella ainoa osapuoli, jolle kaikki muut osoittavat vastuun, on **voimalan omistaja** – mutta omistajatkaan eivät hyväksy vastuuta täysimääräisenä, vaan rajaavat sen maanpäällisiin rakenteisiin ja vastustavat takautuvaa soveltamista. Kukaan ei halua olla se taho, joka jää viimekädessä maksamaan perustuksien purkamisen tai vakuuden riittämättömyyden.